

บทที่ 4
ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น

ที่ตั้ง และอาณาเขต

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่นตั้งอยู่บ้านเลขที่ 93 หมู่ 17 ถนนเหล่านาคี
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ชุมชน
ทิศใต้	ติดต่อกับ	สนามกีฬากลางจังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ชุมชน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

ปรัชญาโรงเรียน อักษรย่อ คติประจำโรงเรียน และสีประจำโรงเรียน

ปรัชญาโรงเรียน	: คนหูหนวกไม่ไร้ค่า หากพัฒนาให้ถูกทาง
อักษรย่อของโรงเรียน	: ส.ศ.ก.
คติพจน์	: สุปฏิปทา วาจนโค เสขโย (แบบอย่างที่ดี ดีกว่าคำสอน)
คติประจำโรงเรียน	: สะอาด มีวินัย ใฝ่ศึกษา กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม
สีประจำโรงเรียน	: ฟ้าย - ขาว

ฟ้า หมายถึง ความเจริญงอกงาม

ขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

ตราประจำโรงเรียน

รูปโลกและรวงข้าว หมายถึง โรงเรียนสอนคนหูหนวก กำเนิดขึ้นจากปณิญาสากล ว่าด้วย
สิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ

มือ หู ปาก หมายถึง ลักษณะของเด็กพิการหูหนวกใช้มือในการติดต่อสื่อสาร หู เด็กไม่สามารถได้ยิน ปาก เด็กไม่สามารถพูดได้

วงกลม 3 วง หมายถึง การขยายโรงเรียนประเภทหูหนวกเป็นแห่งที่ 3

ประวัติโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

เมื่อปี พ.ศ. 2511 บริเวณที่ดินด้านทิศตะวันตกของบ้านเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งชาวบ้านรุ่นก่อนใช้มาปนสถาน ทางราชการโดยกระทรวงศึกษาธิการได้บุกเบิกพื้นดินแห่งนี้ จำนวน 18 ไร่ 3 งาน 53 ตารางวา เพื่อจัดตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การดำเนินการจัดตั้งได้เริ่มในปี พ.ศ. 2511 แล้วเสร็จและเปิดดำเนินการได้ ในปีการศึกษา 2512 โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสอนคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น” พิธีเปิดได้กระทำอย่างเป็นทางการในวันที่ 10 ธันวาคม 2512 โดยนายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้นเป็นประธานในพิธี ส่วนผู้รับหน้าที่เป็นผู้บริหารคนแรกในตำแหน่งครูใหญ่ คือ นายสำเนียร สามแก้ว

การดำเนินการในระยะแรก โรงเรียนเปิดสอนในระดับประถมศึกษาเท่านั้น ด้วยอาคารเรียนแบบไม้ชั้นเดียว 1 หลัง โรงอาหารและบ้านพักครู อย่างละ 1 หลัง พร้อมด้วยเรือนนอนนักเรียนอีกจำนวน 2 หลัง ต่อมาจำนวนนักเรียนได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องขยายอาคารเรียนและสถานที่เพื่อรองรับให้เพียงพอจึงได้ดำเนินการขอที่ดินด้านทิศตะวันออกของโรงเรียน จำนวน 6 ไร่ จากกระทรวงมหาดไทย เพื่อมาใช้ในการดังกล่าวและได้รับอนุมัติเมื่อปี พ.ศ. 2516 รวมแล้วโรงเรียนสอนคนหูหนวกขอนแก่น มีเนื้อที่ 24 ไร่ 3 งาน 53 ตารางวา

ในปีเดียวกันโรงเรียนได้ริเริ่มก่อตั้งมูลนิธิช่วยเหลือนักเรียนคนหูหนวกและตาบอดจังหวัดขอนแก่น ขึ้น โดย นายบุรี พรหมลักขโณ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นในขณะนั้นเป็นประธานมูลนิธิคนแรก มีทุนก่อตั้งจำนวน 100,000 บาท ส่วนสำนักงานตั้งอยู่ที่เหล่ากาชาดจังหวัดขอนแก่น

ในปี พ.ศ. 2520 โรงเรียนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องขยายการเรียนการสอนไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงได้เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ไว้โดยได้รับงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคารเรียนแบบคอนกรีต 2 ชั้น เพิ่มเติมอีก 1 หลัง และในปีถัดมา คือ พ.ศ. 2521 ก็ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พร้อมกับเปลี่ยนชื่อโรงเรียนจากเดิมมาเป็นโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

การดำเนินงานของโรงเรียนได้ขยายกว้างออกไปและเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนได้รับการยอมรับจากสังคมและในหน่วยงานราชการด้วยกันในที่สุด พ.ศ. 2526 โรงเรียนก็ได้รับเกียรติประวัติสูงส่งคือ โรงเรียนพระราชทานรางวัลดีเด่นระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาคนตาบอดขอนแก่นขึ้น โรงเรียนจึงได้แยกมูลนิธิออกมาเป็นเอกเทศ ในปี พ.ศ. 2527 ใช้ชื่อว่ามูลนิธิช่วยเหลือนักเรียนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียน

พ.ศ. 2530 โรงเรียนได้รับงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารเรียนแบบพิเศษ จำนวน 4,000,000 บาท เป็นอาคารเรียนคอนกรีตเอนกประสงค์ 3 ชั้นเพื่อใช้แทนอาคารไม้หลังเก่าที่ชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511

นอกจากงบประมาณที่โรงเรียนได้รับโดยตรงจากทางราชการแล้ว ในปี พ.ศ. 2532 พลเอกวันชัย เรืองตระกูล ปลัดกระทรวงกลาโหม และคณะได้บริจาคอาคารฝึกวิชาชีพสำหรับนักเรียน 1 หลัง ชื่อว่า “อาคารธารน้ำใจ”

ในปี พ.ศ. 2536 ได้รับโรงเรียนดีเด่น วันประถมศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปีการศึกษา 2540 ได้ขยายชั้นเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (วช.1) 2 สาขา คือ สาขากรรม (กลุ่มวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย) และสาขาศิลปกรรม (กลุ่มวิชาออกแบบ -จิตรกรรม)

ปีการศึกษา 2542 ได้รับรางวัลโรงเรียนมัธยมดีเด่น (ขนาดเล็ก) เขตการศึกษา 9

ปัจจุบันโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่เลขที่ 93 ถนนเหล่านาคี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตรงข้ามสนามกีฬากลางจังหวัดขอนแก่น ภายใต้การบริหารงานของ นายมานิตย์ คำงาม ผู้อำนวยการโรงเรียน ตำแหน่ง ผู้บริหารเชี่ยวชาญพิเศษ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบายโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์ (VISION)

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น มุ่งมั่นพัฒนาทางการศึกษาของผู้บกพร่องทางการได้ยินให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ ของผู้ประกอบการและชุมชน นักเรียนมีคุณธรรมและลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รู้ทันเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ตามศักยภาพ มีทักษะด้านวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปศึกษาต่อและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าและมีความสุข

พันธกิจ (MISSION)

พัฒนาการเรียนรู้ ของผู้บกพร่องทางการได้ยิน โดยมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพพร้อมที่

จะปฏิรูปการเรียนรู้ ระดับทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการพัฒนาคุณภาพที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง

เป้าหมาย

1. โรงเรียนใช้ยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพและหลากหลายในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลีกเลี่ยงการออกกลางคันของนักเรียน
2. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผนอย่างมีระบบและต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากสังคม ชุมชน

นโยบายโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

1. ให้บริการการเรียนการสอน แก่เด็กพิการไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. นักเรียนทุกคนมีอนามัยดีมีความสุข สนุกกับการเรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ให้นักเรียนตระหนักและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ครูทุกคนรักและศรัทธาในอาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดี มีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการจัดการ/บริการ
5. อาคาร สถานที่ มีความร่มรื่น สวยงาม และสะอาดอยู่เสมอ
6. สื่อ เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมทันสมัย และพร้อมใช้งาน
7. บริการและร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนด้วยความเต็มใจและภูมิใจ
8. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ทุกโอกาส
9. ผลสัมฤทธิ์ มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เต็มตามศักยภาพ

นโยบายประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

1. มุ่งเน้นดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาทุกมาตรฐาน

2. มุ่งเน้นส่งเสริมให้นักลากรโรงเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรพื้นฐานตามความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
4. มุ่งเน้นพัฒนาสื่อ วัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอต่อการเรียน การสอน
5. มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการสอนเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ถูกต้อง สะดวก รวดเร็วต่อการสืบค้น
6. มุ่งเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสังคมโดยรวม
7. มุ่งเน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน
8. มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดีมีสุนทรียภาพและนิสัยที่ดีด้านศิลปะ กีฬาและไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด

สภาพปัจจุบันการใช้สื่อการเรียนรู้

1. การจัดเก็บสื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน
การจัดเก็บสื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน มี 2 แบบ แบ่งตามการใช้งาน
 - 1) จัดเก็บเป็นมุมหรือในห้องเรียน สำหรับสื่อการเรียนรู้ที่ใช้งานบ่อยและเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ครูประจำชั้นจัดทำขึ้นเองและใช้ประจำชั้นเรียนนั้นๆ เช่น บัตรคำ บัตรภาพ ตำราเรียน เป็นต้น
 - 2) จัดทำห้องสื่อการเรียนรู้โดยเฉพาะ สำหรับสื่อการเรียนรู้บางประเภทที่มีราคาแพง และไม่ได้ใช้งานบ่อยๆ เช่น แผนที่ ลูกโลก กล้องจุลทรรศน์ เป็นต้น
 นอกจากนี้การจัดสื่อการเรียนรู้ บางส่วนจะถูกจัดเก็บไว้กับครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

2. สภาพ ปริมาณ แหล่งที่มา และการใช้สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณ และค่าร้อยละของสภาพและปริมาณสื่อการเรียนรู้ แหล่งที่มาของสื่อการเรียนรู้ และปริมาณการใช้สื่อการเรียนรู้ ประเภทสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากแบบตรวจรายการสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ประเภท/ชนิดของสื่อการเรียนรู้	สภาพและปริมาณสื่อ				แหล่งที่มาของสื่อการเรียนรู้		ปริมาณการใช้สื่อการเรียนรู้			
	ไม่มี	มี (จำนวน)			งบประมาณ	จัดหาเอง	ไม่เคยใช้	ใช้น้าง	ใช้น้อย	ใช้ประจำ
		ทั้งหมด	ใช้ได้	ชำรุด						
4. สื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน										
4.1 เครื่องช่วยฟังเฉพาะตัว		86	21	65	64.6	35.4	16.7	37.5	22.9	22.9
4.2 เครื่องช่วยฟังเป็นกลุ่ม	/	0	0	0	0	0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.3 เครื่องขยายเสียงระบบลูสำหรับสอนพูด		5	1	4	68.8	31.3	20.8	39.6	18.8	20.8
4.4 เครื่องสอนพูดสนามระบบF.M. (F.M. Radio Frequency)		5	0	5	64.6	35.4	27.1	33.3	16.7	22.9
4.5 เครื่องบันทึก	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.6 เครื่องบันทึกเสียงเพื่อฝึกพูด	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.7 เครื่องฝึกเสียงเสียดแทรก (S-indicator)	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.8 เครื่องฝึกเสียงนาสิก (N-indicator)	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.9 เครื่องฝึกระดับเสียง (F-indicator)	/	2	2	0	64.6	35.4	20.8	27.1	31.3	20.8
4.10 เครื่องวัดการได้ยิน	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.11 เครื่องตรวจสอบกำลังแบตเตอรี่	/	4	4	0	62.5	37.5	22.9	33.3	18.8	25.0
4.12 เครื่องอัดไฟเข้าแบตเตอรี่	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.13 ระยะเวลาสำหรับฝึกหัด (Tone Bar)	/	30	20	10	62.5	37.5	22.9	31.3	18.8	27.1
4.14 ภาพขยายแบบสะกดอักษรด้วยนิ้วมือ	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.15 สัญญาณไฟแจ้งอันตราย	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.16 สัญญาณไฟเรียกความสนใจหรือเรียกประชุม	/	3	3	0	47.9	52.1	25.0	25.0	22.9	27.1
4.17 ไฟฉายเรียกความสนใจ	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.18 กระดาษจดบันทึกหรือขาตั้ง	/	0	0	0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
4.18 กระดาษจดบันทึกหรือขาตั้ง		20	20	0	56.3	43.8	16.7	18.8	33.3	31.3
4.19 เทปฝึกทักษะในการพูด		120	100	20	68.8	31.3	14.6	18.8	37.5	29.2
4.20 ภาพภาษามือ										
4.21 หนังสือภาษามือ										

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพและปริมาณสื่อการเรียนรู้ ประเภทสื่อสำหรับการบกพร่องทางการได้ยิน สื่อการเรียนรู้ที่ส่วนใหญ่โรงเรียนไม่มี มี 11 รายการคือ 1. เครื่องช่วยฟังเป็นกลุ่ม, 2. เครื่องบันทึกเสียงเพื่อฝึกพูด, 3. เครื่องฝึกเสียงเสียดแทรก (S-Indicator), 4. เครื่องฝึกเสียงนาสิก (N-Indicator), 5. เครื่องฝึกระดับเสียง (F-Indicator), 6. เครื่องตรวจสอบกำลังแบตเตอรี่, 7. ระยะเวลา

สำหรับฝึกหัด (Tone Bar), 8. สัญญาณไฟแจ้งอันตราย, 9. สัญญาณไฟเรียกความสนใจหรือเรียกประชุม, 10. ไฟฉายเรียกความสนใจ และ 11. เทปฝึกทักษะในการพูด คิดเป็นร้อยละ 100

นอกจากนั้นสภาพและปริมาณสื่อการเรียนรู้ ประเภทสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมี รายการ คือ เครื่องช่วยฟังเฉพาะตัว มีทั้งหมด 86 เครื่องใช้ได้ 21 เครื่อง ชำรุด 65 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ 75.6 ตามลำดับ

เครื่องขยายเสียงระบบลูป มีทั้งหมด 5 เครื่อง ใช้ได้ 1 เครื่อง ชำรุด 4 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 และ 80 ตามลำดับ

เครื่องสอนพูดสนามระบบ F.M. (F.M. Radio Frequency) มีทั้งหมด 5 ชำรุดทั้งหมด 5 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องวัดการได้ยิน มีทั้งหมด 2 เครื่อง ใช้ได้ 2 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องอัดไฟเข้าแบตเตอรี่ มีทั้งหมด 4 เครื่อง ใช้ได้ทั้งหมด 4 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 100

ภาพขยายแบบสะกดอักษรด้วยนิ้วมือ มีทั้งหมด 30 ใช้ได้ 20 ชำรุด 10 คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 33.3 ตามลำดับ

กระจกเงาติดผนังหรือขาตั้ง มีทั้งหมด 3 ใช้ได้ 3 คิดเป็นร้อยละ 100

ภาพภาษามือ มีทั้งหมด 20 ใช้ได้ทั้งหมด 20 คิดเป็นร้อยละ 100

หนังสือภาษามือ มีทั้งหมด 120 ใช้ได้ 100 ชำรุด 20 คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ 16.7 ตามลำดับ

แหล่งที่มาของสื่อการเรียนรู้ ประเภทสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสื่อการเรียนรู้ที่ส่วนใหญ่ โรงเรียนได้มาจากงบประมาณ คือ เครื่องขยายเสียงระบบลูป และหนังสือภาษามือ คิดเป็นร้อยละ 68.8

สื่อการเรียนรู้ที่ส่วนใหญ่ โรงเรียนได้มาจากการจัดหาเอง คือ กระจกเงาติดผนังหรือขาตั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.1

ปริมาณการใช้สื่อการเรียนรู้ ประเภทสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สื่อการเรียนรู้ที่ครูส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ มี 11 รายการ คือ 1. เครื่องช่วยฟังเป็นกลุ่ม 2. เครื่องบันทึกเสียงเพื่อฝึกพูด 3. เครื่องฝึกเสียงเสียดแทรก (S-Indicator) 4. เครื่องฝึกเสียงนาสิก (N-Indicator) 5. เครื่องฝึกระดับเสียง (F-Indicator) 6. เครื่องตรวจสอบกำลังแบตเตอรี่ 7. ระยะเวลาสำหรับฝึกหัด (Tone Bar) 8. สัญญาณไฟแจ้งอันตราย 9. สัญญาณไฟเรียกความสนใจหรือเรียกประชุม 10. ไฟฉายเรียกความสนใจ และ 11. เทปฝึกทักษะในการพูด คิดเป็นร้อยละ 100

สื่อการเรียนรู้ที่ครูส่วนใหญ่ใช้บ้าง คือ เครื่องขยายเสียงระบบลูปสำหรับสอนพูด รองลงมา คือ เครื่องช่วยฟังเฉพาะตัว คิดเป็นร้อยละ 39.6 และ 37.5 ตามลำดับ

สื่อการเรียนรู้ที่ครูส่วนใหญ่ใช้บ่อย คือ หนังสือภาษามือ รองลงมา คือ ภาพภาษามือ คิดเป็นร้อยละ 37.5 และ 33.3 ตามลำดับ

สื่อการเรียนรู้ที่ครูส่วนใหญ่ใช้ประจำ คือ ภาพภาษามือ รองลงมา คือ หนังสือภาษามือ คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ 29.2 ตามลำดับ

3. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของครูที่ยึดเกณฑ์การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ 1, 2 และ 3

(N=48)

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อ	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
1. ราคาถูก	1.96	1.96	1.96
2. ประหยัดเวลาในการสอน	1.96	1.96	1.96
3. ยึดเนื้อหา/กิจกรรม	5.88	5.88	3.92
4. ยึดจุดประสงค์	5.88	5.88	5.88
5. วัยและระดับชั้นเรียน	1.96	5.88	5.88
6. ความสนใจและทันสมัย	0.0	0.0	9.80
7. ความเหมาะสมกับความบกพร่อง	7.84	7.84	5.88

จากตารางที่ 2 พบว่าครูยึดเกณฑ์การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ตามอันดับที่ 1, 2 และ 3 ดังนี้

อันดับที่ 1 ยึดหลักความเหมาะสมกับความบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 7.84

อันดับที่ 2 ยึดเนื้อหา/กิจกรรม และยึดจุดประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 5.88

อันดับที่ 3 ยึดราคาถูก ประหยัดเวลาในการสอน วัยและระดับชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.96

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ถูกเลือกน้อยที่สุด คือ เกณฑ์ความสนใจ และทันสมัย

4. การประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้ในโรงเรียน

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของการประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน

(N=48)

กิจกรรม	ค่าร้อยละ
1. การประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่สื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน	20.5
2. การแนะนำของเพื่อนครู	15.5
3. เอกสารแนะนำของโรงเรียน	7.0
4. ถามเจ้าหน้าที่สื่อด้วยตนเอง	40.0
5. ค้นหาภายในห้องสื่อการเรียนรู้	10.0
6. การจัดนิทรรศการสื่อการเรียนรู้ที่โรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน	7.0

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงเรียนปฏิบัติกิจกรรมประชาสัมพันธ์ โดยถามเจ้าหน้าที่สื่อด้วยตนเองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่สื่อของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และการแนะนำของเพื่อนครู คิดเป็นร้อยละ 15.5 นอกจากนั้น ใช้วิธีการค้นหาภายในห้องสื่อการเรียนรู้

5. พฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู

ครูวางแผนการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยระบุสื่อการเรียนรู้ที่จะใช้ลงในแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ล่วงหน้า ซึ่งครูจะทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อการเรียนรู้ที่ไม่เคยใช้มาก่อน นอกจากนั้นครูเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยส่วนใหญ่ห้องเรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดมุมสื่อการเรียนรู้ไว้ในห้องเรียนด้วย ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ครูจะเตรียมความพร้อมของนักเรียน และมีการใช้คำถามสั้นๆ ถามความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ของนักเรียนในขั้นสรุป และจัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และทบทวนความจำแก่นักเรียน หลังจากเสร็จชั่วโมงเรียน ครูจะจัดเก็บสื่อการเรียนรู้ที่ใช้แล้วให้เรียบร้อย และประยุกต์สื่อการเรียนรู้ชนิดเดียวกันใช้สอนได้หลายเนื้อหา แต่ครูส่วนใหญ่ยังขาดการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้

6. การนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้

การนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้จากหน่วยงานภายในโรงเรียน โดยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ โดยมอบหมายให้ครูตำแหน่งชำนาญการพิเศษมีส่วนร่วมในการนิเทศการเรียนรู้ การสอนของครู เรื่องส่วนใหญ่ที่จะนิเทศ เช่น การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบสื่อการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้โดยสรุปปัญหาที่พบในแต่ละภาคเรียน ปัญหาที่ครูพบ

ส่วนใหญ่คือปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นต้องสามารถเรียนรู้ด้วยตา และเชื่อมสู่การคิดวิเคราะห์ ปัญหาที่พบคือ สื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จนเชื่อมโยงต่อการคิดวิเคราะห์ได้ ส่วนการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลและประเมินผลสื่อการเรียนรู้จากหน่วยงานภายนอกนั้น ไม่มี

7. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการผลิต การใช้ และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน

โรงเรียนจัดให้มีการประชุมทางวิชาการประจำเดือน เดือนละ 1 ครั้ง และมีการจัดประชุมทางวิชาการประจำภาคเรียน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง ครั้งแรกก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อวางแผนการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครั้งที่สอง หลังปิดภาคเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งในการประชุมตามวาระดังกล่าวนี้จะมีการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ ซึ่งอาจมีการจัดอบรมสัมมนา เกี่ยวกับกระบวนการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย ซึ่งในแต่ละภาคเรียนครูทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิต และการใช้สื่อการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ ด้านการศึกษาดูงาน หรืออบรมกับหน่วยงานภายนอก นั้น โรงเรียนจะส่งครูที่มีรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนคอมพิวเตอร์เพื่อไปรับการอบรม และจะนำมาขยายผลให้ครูท่านอื่นต่อไป ที่ผ่านมาเช่น การทำบทเรียน CAI การทำ Website เป็นต้น

2. สภาพปัญหาในการใช้สื่อการเรียนรู้

2.1 ด้านปัจจัยสนับสนุน

งบประมาณที่จัดสรรสำหรับสื่อการเรียนรู้มีน้อย เนื่องจากงบประมาณที่ได้มาจากภาครัฐเป็นงบประมาณที่เป็นค่าใช้จ่ายรายหัว ดังนั้นงบประมาณส่วนที่เป็นของสื่อการเรียนรู้จึงมีอย่างจำกัด ไม่ได้ตามที่ครูแต่ละสาระการเรียนรู้มีความต้องการ

สื่อการเรียนรู้ส่วนใหญ่ได้จากการที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง งบประมาณมีความล่าช้า แต่ไม่ส่งผลต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะส่วนใหญ่จะล่าช้าถึงงบประมาณที่ใช้จัดซื้อวัสดุสิ้นเปลือง อาทิเช่น กระดาษ สมุด เครื่องใช้สำนักงาน ส่วนสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญนั้นผู้บริหารของโรงเรียนจะให้การอนุมัติจัดซื้ออย่างรวดเร็ว

2.2 ด้านปริมาณ และคุณภาพสื่อการเรียนรู้

สภาพปัจจุบันการใช้สื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และมีความเหมาะสมต่อความพิการของนักเรียน แต่มีบางสาระการเรียนรู้ที่สื่อการเรียนรู้มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ได้แก่ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ยังมีความต้องการสื่อการเรียนรู้อย่างมาก

2.3 แหล่งบริการด้านสื่อการเรียนรู้ของทางราชการ

ด้านการขอความอนุเคราะห์ และขอรับบริการสื่อการเรียนรู้จากหน่วยราชการมีน้อย แต่เมื่อขอความอนุเคราะห์ และขอรับบริการสื่อการเรียนรู้ก็จะได้รับความสนับสนุนเป็นอย่างดีทุกครั้ง หน่วยงานทางราชการที่ให้บริการสื่อการเรียนรู้เป็นประจำ ได้แก่ กศน. สพฐ. และการศึกษาพิเศษ โดยหน่วยงานเหล่านี้ให้การสนับสนุนสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ ซอฟต์แวร์เพื่อฝึกพูด วัสดุทัศนเพื่อประกอบการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ

2.4 แหล่งบริการด้านสื่อการเรียนรู้ของเอกชน

โรงเรียนได้จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเป็นสื่อการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อโรงเรียนมีความต้องการใช้บริการสื่อการเรียนรู้จากหน่วยงานเอกชนนั้น ได้รับความสะดวกเป็นอย่างมากและได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีทุกครั้ง หน่วยงานเอกชนที่มักให้สนับสนุนด้านสื่อ ได้แก่ NEC-TEC ภูมิปัญญาชาวบ้าน

2.5 ระบบการจัดเก็บสื่อการเรียนรู้

ระบบการจัดเก็บสื่อการเรียนรู้มี 2 รูปแบบแบ่งตามการใช้งาน

2.5.1 สื่อที่ใช้งานเป็นประจำ อาทิเช่น บัตรภาพ บัตรคำ เอกสารตำราเรียนจะจัดเก็บไว้ที่ครูผู้สอนหรือจัดไว้ในมุมห้องเรียนที่ครูเป็นผู้ประจำชั้น ไม่ค่อยพบปัญหาในการใช้งาน มีความสะดวก และรวดเร็วในการใช้งานมาก

2.5.2 สื่อการเรียนรู้ที่ไม่ได้ใช้งานประจำ และมีราคาแพง อาทิเช่น แผนที่ ลูกโลก กล้องจุลทรรศน์จะถูกจัดเก็บในห้องสื่อการเรียนรู้โดยเฉพาะ หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จัดเก็บไว้ที่ตนเอง ปัญหาที่พบในการจัดเก็บสื่อการเรียนรู้เช่นนี้ คือ ไม่สะดวกต่อการใช้งานเท่าที่ควรเนื่องจากมีความล่าช้าในขั้นตอนของใช้บริการ หรือบางครั้งมีต้องการใช้งานพร้อมกันหลายคนก็จะไม่สามารถให้บริการอย่างทั่วถึง

3. ความต้องการในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ที่ต้องการให้พัฒนานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสื่อการเรียนรู้ประเภท IT เนื่องจากเด็กจะมีความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น อีกทั้งเด็กเรียนรู้ด้วยสายตา ดังนั้นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเคลื่อนไหวได้จะสามารถสร้างความสนใจของเด็กได้ดี กว่าสื่อที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ด้านปริมาณความต้องการนั้นไม่สามารถระบุเป็นจำนวนได้เพราะมีความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น วิธีการพัฒนานั้น ยึดหลักความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ทันสมัย ประหยัด และง่ายต่อการใช้งาน